

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

XXI. Ioan. Trit. Abbas S. Iacobi In Svbvrbio Herbipolensi, Ioanni de Segen
Abbati montis diui Petri in Erpfurdia S.

urn:nbn:de:0128-1-17336

ipotentiam tuam serenitatem confirmatam
no Christianorum 1507.

THIO BRANDENBURGENSEM
Abbatem sancti Iacobi in suburbio Herbi-
polim, cum precatioe totius
confraternitatis.

maissime, accepi literas paternitatis
sisti, quo referente sanum te & incolumem
gnoui, super quo tibi ex affectu congnouit
tibi tua paternitas de munificencia & carita-
tissime debentur, proinde quod parum de
nimo nec munera quidem appellari mer-
bus, quod etiam si fuissent aliteru
qualia & quanta meruisti recipere me
animum in te mei affectum & benevolentiam
ipm ipsa vilissima dona te etiam atque etiam
incolumem gaudeo, quem si vilo heredo
& literas amici nostri domini Herbipolensis
annum promisso, quod me non parum
causarumque proprietatem, quibus dicitur
quia tuus ad me reditus non solum vni-
ueri aliter non potest, cogor esse coactum
o tamen ne paternitas tua solum ad me
nouit peroptime, quam mihi sit necessitas
meo domino Praefuli Herbipolensi, regem
ardet promissum: tui illi meo nomine pro
que ad principem tuum Palatinum de
artis rogavi. Ut autem te lateat minimop-
d schedulam te remitto ex Tangentia
am certarum nomina rerum, de quibus
s. Quicquid tua paternitas mihi ad veritas
lucibile, meas computabo delicias. Appo-
ulcherrimo & exquisitissimo gratie habes
meis non vellem carere pro multa pecunia
quod ceptam inter nos fidem & charitatem
o, neque tuorum in me beneficiorum
est animus erga te meus sincerus, rogitat
mutatum. Miuto etiam tibi praecipere
oris deauratum, non pro munere, sed in
nicitiae dudum contractae, & visque ad me
oprocor, coque sapius in mei vitio am-
nt ad manus Libanii nec ne. Palatinus de
Maximiliano, & nescimus quando verum
utilia diligentiam, & habebis me tibi grati-
ermaniae decus, totiusque archa sapientie
ehementer amamus. Ex Berlin manu
mensis Maii, Anno Chri-
n 1507.

IOANNIS TRITHEMII

XX.

533

IOAN. TRITEM. AB. MONASTERII S. IACOBI HERBIPOLENSIS,
Georgio Episcopi praedicatorum in Berlin Priori, & per Marchiam vicario generali
amico charissimo, Salutem.

MEMOR tuorum in me beneficiorum venerande pater, non possum tibi non fauere
quam optime, & esse pro tua salute tanquam integerrimi fautoris sollicitus. Et ideo
scire abs te cupio quid agas, & quomodo valeas, tametsi optime sciam inuidiam te sensis-
se fratrum tuorum, qui vt mea se habet sententia, te digni sunt minime. Sed haec sunt mul-
tis innata vt ita dixerim, claustralium vitia, sanctis & optimis reluctari praelatis, eosque va-
riis murmurationibus & detractionibus inquietare, iniustisq; machinationibus turbare
& omnium quantum praualent oblocutionibus exponere, Turbati ad praelatum pro co-
solatione omnes veniunt, si autem perturbari ipsam rectorem qualibet occasione conti-
gerit, quis fratrum consolabitur cum? Has ego inquietudines expertus in abbacia Span-
hemensi per annos tres & viginti, dudum scripsi librum de miseria praelatorum claustrali-
um, quas etsi non omnes patientur aequaliter, pauci tamen ab eis prorsus reperiuntur im-
munes. Multae enim sunt miseriae & tribulationes rectorum claustralium, quas tato pos-
sem enumerare certius, quanto sum plures & acerbiores semper expertus. Hoc vnum me
consolabatur solum, quod sciebam ex institutionis meae regula, infirmarum me curam
suscepisse animarum, & ob id pro summi pastoris honore & reuerentia quantum potui om-
nia patienter toleravi, mercedem ab ipso me sperans quantum potui omnia patienter toleravi,
quod praeter mortem miseriam vltimum fuit. Cumque & illud inuidia amulorum in
me fauente tandem experiri cepissem, vidi semque indurata corda prauiorum, dare locum
ira statui, & ingratis feruire claustralibus amplius reculaui. Scis enim causas mearum tur-
bationum, propterea breuior ero. De Marchia reuersus in patriam, quosdam e monachis
meis repeti non recte mecum sentientes, quorum pronocatus in gratitudine & perfidia
Herbipolim vocatus me contuli, & monasterium sancti Iacobi in suburbio gubernandum
acceperam. Abbatiam vero Spanhemensem propter improbitatem monachorum & amulorum
inuidiam resignavi, malens viuere cum patetis monachis in pace, quam cum mult-
tis in continua perturbatione. Historiam tibi mearum tribulationum breuiter recense-
re volui, vt in tuis aduersitatibus & me scias esse particeps, & tibi ex animo compatiens.
Scripsi autem pro defensione tui serenissimo principi verbum, quod quale sit noueris, in-
troclusa his schedula referabit. Tu mihi quae tecum agantur referbas velim, neque meum
hunc nuncium sine tuis literis abire permittas. Saluta quae so nomine meo nostros quos-
cunque amicos, & eos qui mei recordantur in bonum. Et tu pater optime valeas cura, De-
um orans pro nobis, Ex monasterio nostro decima die mensis Aprilis, Anno Christiano-
rum 1507.

Detrahetur
monachi.

XXI.

IOAN. TRIT. ABBAS S. IACOBI IN SUBVRBIO HERBIPOLENSIS,
Ioanni de Segen Abbati montis diui Petri in Erfurdia S.

REVERENDE pater & amice, missurus hunc famulum meum pro quibusdam nego-
tiis ad serenissimum principem Ioachim in Marchiam Brandenburgensem, non po-
tui, neque certe debui ipsum sine meis ad te literis dimittere, cum per Erfurdiam sit neces-
sario transiturus. In primis ago paternitati tuae gratias immortales pro tua in me humani-
tate, referamq; si potero vnquam. Non inueni tantam charitatem in tota vnione Bur-
feldensi, praeterquam in Antonio Abbate sancti Mathiae Treuirensis, qui beneficiis in me
tecum certare visus est. Vnde merito vos duos primarios posuerim inter amicos, vestra in
me beneficia sine obliuione cogitans. Abbatiam meam Spanhemensem voluntate spon-
tanea resignavi, propter ingratitude fratrum & inuidiam amulorum, videns tandem
& aperte cognoscens induratum cor Pharaonis, qui mendacio potius quam veritati adhi-
buit fidem. Veni autem Herbipolim per abbatem S. Stephani ex iussione praefuli reueren-
dissimi vocatus, & abbatiam S. Iacobi apostoli quondam Scotorum 15. die mensis Octo-
bris institutus canonice, pauperem pauper assumpsi, in qua me coeudo videtur deinceps
cum pace & tranquillitate maiore, quam in Spanheim haecenus potuerim conuersari.
Multis enim laboribus crebro fui contritus, pro quibus nisi omnipotens Deus mihi resti-
tuat

Yy 3

tuat

Tythen

Opera
Historia

tuat mercedem, frustra coram hominibus laboravi. In communibus denique causis & negotiis capituli, ordinis & vniōis, visitando, scribendo, dicendo, ac legationes coram principibus, Episcopis, aliisque compluribus, multis vicibus peragendo non parū laboravi, quāquam mercedis ab hominibus receperim nihil. Spero tamen, quod omnipotens & misericors Dominus, pro his bonum præstabit æternum. Paucos habui fideliter pro bono communi coadiutores, & vt videmus aperte, pauciores operū meorum pro nostra obseruantia reliqui sequaces. Pauci sunt, inquam, ne dicam paucissimi, sanctæ religionis necessarium habentes zelum: quæ sua sunt quærunt omnes, non quæ Reipublicæ communis. Vnde visitationes negliguntur, perit obseruantia regularis, & nemo inuenitur qui doleat. Scio quædam vniōis & obseruantia nostra monasteria, & nemo inuenitur ca numero in Suecia & Francia nostra orientali, quorum alia in octo, alia in decem, alia vero in quatuordecim annis non sunt à patribus visitata. Denique reperiuntur hodie in quibusdā vniōis nostræ cœnobiiis monachi simul & abbates, publicæ & priuatim manducate carnes in despectum & contumeliam obseruantia regularis, & nemo qui corrigat tam enormiter delinquentes occurrat. In obliuionem simul & contemptum deduci sunt patrum sancta studia priorum, qui obseruantiam disciplina regularis diutissime collapsam magnis laboribus, vigiliis & sumptibus sub titulo vniōis Bursfeldensis nostris penitus temporibus in Saxonia & in partibus Rhenensium cæterisque adiacentibus magnifice restaurarunt. Doleo vehementer, nec immerito, per horum temporum negligentias sanctos patrum interire labores præteritorum. Opera pretium fuerit patres aliquando capitulariter congregatos admonuisse, vt sequentia mala præueniant, & eos qui carnaliter ambulant redire ad semitam regularis obseruantia compellant. Vale mei memor ad Deum in orationibus tuis. Ex monasterio sancti Iacobi in suburbio ciuitatis Herbipolensis decima die mensis Aprilis. Anno Christianorum 1507.

XXII.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI, D. THEODORICO

Ecclesie Lubecensis Episcopo, Ioannes Tritemius ab. S. Iacobi

Herbipol. felicitatem orat sempiternam.

REVERENDISSIME præsul, doctissime pater, semperque colende præceptor, quod mutauerim titulū abbatiæ non miraberis, si causas animū meū ad cedendū æmulis prouocantes æqua lance discussis. Non te latent iniuriæ, quas sine demerito accepi: ne grauiora paterer abbatiā rationabili occasione cōmutaui. Sum enim pacis amator, propterea habitare in medio turbationum diutius recusaui. Quid sentia ego de vita Apollonii Tyanei philosophi, quam Philostratus ex comportatis à Damide cæterisque discipulis illius in octo libris descripsit, ex me scire paternitas tua reuerendissima cur velit, non satis valeo admirari. Cū enim sis ipse doctissimus in omni varietate tam diuinarū quā humanarū scripturarū, nihil te poterit latere, quod ego vel intelligere, vel scribere possim. Quare satis mihi verendum est in hac re tuo respondere imperio, cū ingenio & eruditione me sine cōparatione præcellas, & quicquid ego possum adferre, prius in armario tui pectoris multipliciter constat esse repositū. Sed ex aduerso niti tuique nolle obedire mandatis, nō solū temerarii, sed dementis quoque animi, manifestū mihi videretur inditiū, cuius à me longe maculā semper consueui propellere. Malo enim si alterū oporteat subire, corā tua paternitate insipientiæ redargui, quā inobedienciæ seu temeritatis. Breuiter itaque & sine ordine disputationis tumultuarie vt poterō, quid sentia de Apollonio simplici narratione exponā, sine iniuria cuiuscunque melius sentientis. Eo vixit Apollonius tempore, quo Christi Apostoli atque discipuli per vniuersam Græciam & Asiam choruscantibus signis atque miraculis fidem prædicauere catholicam, ipsiusque Domini & Saluatoris Iesu Christi vitam, doctrinam, virtutes, passionem & miracula Gentibus annunciarunt, cōuertentes eos, qui fuerant prædestinati ad cognitionem summæ veritatis, & magnam in populo admirationem simul & sui reuerentiam suscitantes. Audientes hæc quæ sancti prædicatores de vita & miraculis Christi per orbem sparserunt vniuersum, Damis & reliqui Apollonii sectatores, quāquam facta non crederent quæ de Saluatore dicebantur, similia tamē de suo præceptore post eius mortem finxerunt, vt quem philosophum nouerant, eum ali-quid esse supra hominem, & ob id Christo non inferiorem, stultis hominibus persuaderent. Existimabant enim miraculis de nominatissimo tunc philosopho Apollonio scriptis

Apollonius Tyaneus quando vixerit.